

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D., v právní věci **žalobce: D. H. N. , nar. „X“, státního příslušníka Vietnamu, t. č. bytem „X“, zastoupeného Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem se sídlem v Praze 2, ul. Vinohradská č. p. 22, PSČ 120 00, proti žalované: Policii České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, se sídlem v Praze 3, ul. Olšanská č. p. 2, P. O. Box 78, PSČ 130 51, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 2. 3. 2017, č. j. CPR-27380-2/ČJ-2016-930310-V234,**

t a k t o :

- I. Žaloba s e z a m í t á.
- II. Žádný z účastníků řízení n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalované Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie, ze dne 2. 3. 2017, č. j. CPR-27380-2/ČJ-2016-930310-V234, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 6. 10. 2016, č. j. KRPU-158038-27/ČJ-2016-040026-SV-CV, kterým bylo žalobci podle ust. § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2. zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění a zároveň stanovena doba 6 měsíců, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie. Počátek této doby byl určen v souladu s ust. § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců od okamžiku, kdy žalobce pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky, přičemž doba k jeho vycestování z území České republiky byla podle ust. § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovena na 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Konečně

bylo podle ust. § 120a zákona o pobytu cizinců vysloveno, že se na žalobce nevztahují důvody stanovené v ust. § 179 zákona o pobytu cizinců znemožňující mu vycestovat. Důvod pro správní vyhoštění měl žalobce naplnit tím, že v rozporu s ust. § 103 písm. n) zákona o pobytu cizinců pobýval na území České republiky od 6. 5. 2016 bez povolení k pobytu či platného víza, čímž porušil základní povinnost cizince.

Žalobce v žalobě uvedl, že správní orgány obou stupňů dostatečně ve smyslu ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), nezjistily skutečný stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to zejména ohledně skutečností svědčících v jeho prospěch (ust. § 50 odst. 3 správního řádu). Napadená rozhodnutí jsou navíc zcela nepřiměřená co do uloženého opatření, zvláště pak za situace, kdy žalobce plně spolupracoval se správním orgánem, vypověděl pravdu o svém pobytu na území České republiky i okolnostech jeho zajištění a důvodech nelegálnosti pobytu. V souběžně probíhajícím řízení před soudem týkajícím se přezkumu rozhodnutí, jímž bylo zrušeno jeho povolení k trvalému pobytu, žádal o přiznání odkladného účinku žalobě, avšak ve chvíli, kdy mu soudem nebylo vyhověno a jeho pobyt se tak stal nelegálním, se bezodkladně dostavil k příslušnému správnímu orgánu, aby svou situaci řešil. S ohledem na délku jeho pobytu na území je proto správní vyhoštění nepřiměřeným zásahem, neboť je především nutné uvážit následky, které bude mít pro jeho život a možnost cestovat po území Evropské unie do budoucna. Žalobce má v České republice rodinu, k níž se chce vrátit, což však nebude možné, pakliže mu bude uloženo správní vyhoštění. Správním orgánům přitom svědčily i jiné možnosti řešení, a měly proto přistoupit k variantě, která by umožňovala smírné řešení celé záležitosti.

Další pochybení spatřuje žalobce ve skutečnosti, že nebyla dostatečně zohledněna přiměřenost zásahu rozhodnutí o správním vyhoštění do jeho soukromého a rodinného života ve smyslu ust. § 119a odst. 2 ve spojení s ust. § 174a zákona o pobytu cizinců, když správní orgány uvedená kritéria nehodnotily prakticky vůbec. Žalobce je ženat, s manželkou společně vychovávají nezletilého potomka a před vydáním vyhoštění žil na území České republiky takřka 20 let. Finanční stránku fungování rodiny zajišťuje manželka skrze své podnikání a žalobce se stará o domácnost a výchovu potomka. Bez pomoci žalobce ale manželka nebude schopna obě tyto povinnosti splnit. Přitom dle soudní judikatury (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 39/2007 – 72, i četných rozhodnutí Evropského soudního dvora), je nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života absolutní překážkou správního vyhoštění, a stejně tak zapovídá jejich nerespektování i např. Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod či ve vztahu k potomku žalobce Úmluva o právech dítěte. Žalobce tudíž namítá, že ačkoliv jeho pobyt bez platného oprávnění jistě nebyl správný, je nutné upřednostnit zájem na tom, aby mohl pobývat se svou rodinou. V této souvislosti s odkazem na v žalobě citované rozsudky Městského soudu v Praze, Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu zdůraznil, že správní orgány mohou do tohoto práva zasahovat jediné tehdy, je-li to v souladu se zákonem a v zájmu demokratické společnosti, národní bezpečnosti, ochrany pořádku, předcházení zločinnosti aj. To nicméně není případ žalobce, přičemž nelze reflektovat ani správním orgánem konstatované narušování veřejného pořádku, neboť žalobce nebyl vyhoštěn z tohoto důvodu, nýbrž toliko pro svůj nelegální pobyt.

Dle žalobce je rovněž nutno zpochybnit stanovisko Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky, týkajícího se možnosti jeho vycestování, neboť v něm jmenovaný správní

orgán překročil své oprávnění, když se nejenže vyjadřoval k otázce možného zásahu do soukromého a rodinného života žalobce, ale navíc hodnotil i jeho postavení jako rodinného příslušníka občana Evropské unie, což mu však nepřísluší.

Závěrem žalobce napadl odůvodnění délky správního vyhoštění v prvoinstančním rozhodnutí, které dle něj není dostatečné, hodnověrné a přezkoumatelné. Ačkoliv správní orgány konstatovaly, že sankce mu byla uložena při dolní hranici, jedná se přesto dle žalobce o velice dlouhou dobu, zejména s ohledem na vztah, jenž si buduje se svou partnerkou.

S ohledem na uvedené žalobce uzavřel, že uložené správní vyhoštění by bylo zcela zjevným nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života nejen jeho osoby, ale i dalších rodinných příslušníků. Navrhl proto, aby soud napadené rozhodnutí jako nezákonné zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

Žalovaná předložila soudu správní spis a písemné vyjádření k žalobě, v němž zcela odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí, neboť žalobce v žalobě argumentoval totožným způsobem, jako ve správním řízení. Dle ní správní orgány nepochybily, a proto navrhla, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez jednání, neboť žalovaná s tímto postupem výslovně souhlasila a právní zástupce žalobce do dvou týdnů od doručení výzvy s takovým projednáním věci nevyjádřil svůj nesouhlas, a proto se má za to, že souhlas udělil, když byl o uvedeném následku ve výzvě soudu výslovně poučen.

Napadené rozhodnutí žalované i jemu předcházející rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené ust. v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v ust. § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během desetidenní lhůty po doručení napadeného rozhodnutí dle ust. § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. ve spojení s ust. § 172 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud z úřední povinnosti přihlížet toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Po přezkoumání skutkového a právního stavu a prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl soud k závěru, že předmětná žaloba není důvodná.

Ze správního spisu soud zjistil tyto podstatné skutečnosti. Dne 27. 7. 2016 se ke správnímu orgánu I. stupně dostavil za účelem řešení svého neoprávněného pobytu na území České republiky žalobce, neboť mu bylo Ministerstvem vnitra, Odborem azylové a migrační politiky, dne 6. 4. 2016 zrušeno povolení k trvalému pobytu a současně udělen výjezdní příkaz s platností do 5. 5. 2016, který však žalobce nerespektoval.

Žalobce prvostupňovému orgánu předložil nájemní smlouvu ze dne 2. 11. 2015 uzavřenou na dobu neurčitou k bytové jednotce nacházející se v obci „X“, ul. „X“, dále rodný list svého nezletilého syna B. L. N. N., nar. „X“, výpis z živnostenského rejstříku osvědčující udělení živnostenského oprávnění k podnikání jeho manželce T. X. N., a rovněž lékařské

zprávy žalobce, dle nichž trpí epizodickou záchvatovitou úzkostí, se kterou se léčí ambulantně a současně prostřednictvím medikamentů.

Oznámením o zahájení správního řízení ze dne 27. 7. 2016, č. j. KRPU-158038-5/ČJ-2016-040026-SV-CV, bylo správním orgánem I. stupně proti žalobci zahájeno řízení o správním vyhoštění na základě skutečnosti, že pobývá na území České republiky bez povolení k pobytu.

V rámci tohoto řízení byl proveden výslech žalobce, při němž jmenovaný uvedl, že mu bylo v roce 2016 v důsledku jeho trestné činnosti zrušeno jeho dosavadní pobytové oprávnění. Proti tomuto rozhodnutí žalobce uplatnil řádné opravné prostředky. V České republice žije již od roku 1998, má zde rodinu, manželku, s níž je ženat od roku 2004, a dítě. Aktivně se zapojuje do společenského života, má vietnamské i české kamarády, rozumí českému jazyku a jeho syn navštěvuje českou školu. Rodinu živí jeho manželka, která podniká, do České republiky se přistěhovala v roce 2008. V případě jeho návratu do Vietnamu by neměl kde bydlet, měl by problém se uživit, neboť tam nemá žádné příbuzné, a ani by nebyla dostatečně zajištěna léčba jeho zdravotních obtíží, kterými trpí již od roku 2009.

Prvostupňový orgán provedl též výslech manželky žalobce, T. X. N., jež potvrdila skutečnosti uváděné již žalobcem, přičemž doplnila, že co se týče jeho kulturních či společenských vztahů, má sice několik českých kamarádů, navštěvuje je však málo, proto o nějakých vazbách prakticky nemůže být řeč. Do Vietnamu s ním odjet nemůže, neboť v České republice podniká a jejich syn zde půjde brzy do školy. Nucený odjezd žalobce by tak byl pro ni i syna těžký, když žalobce dle ní sice rodinu nezajišťuje po finanční stránce, představuje ale nenahraditelnou pomoc.

Z popisu z evidence rejstříku trestů fyzických osob vyžádaného správním orgánem I. stupně bylo zjištěno, že žalobce byl rozsudkem Okresního soudu v Teplicích ze dne 14. 3. 2011, sp. zn. 4 T 253/2010, resp. Krajským soudem v Ústí nad Labem ze dne 24. 8. 2011, č. j. 4 To 338/2011 – 544, uznán vinným ze spáchání zločinu loupeže dle ust. § 173 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“), v důsledku čehož mu byl uložen trest nepodmíněného odnětí svobody s výměrou 66 měsíců. Dne 2. 2. 2016 pak byl žalobce rozhodnutím Okresního soudu v Lounech, sp. zn. 15 PP 101/2015, podmíněně propuštěn se zkušební dobou 3 let a 6 měsíců.

Lustrací osoby žalobce prvostupňový orgán rovněž zjistil, že kromě syna B. L. N. N., nar. „X“, má žalobce s manželkou i syna D. D. N., nar. „X“, žijícího ve Vietnamu, jeho manželka pak má v této zemi i dalšího syna T. D. B., nar. „X“.

Hlídkou Policie České republiky byla dne 28. 8. 2016 provedena pobytová kontrola na adrese tvrzeného bydliště žalobce v obci „X“, ul. „X“, při níž bylo zjištěno, že se na uvedené adrese manželé trvale nezdržují, manželka žalobce do domu zajíždí toliko někdy, aby se vykoukala či vyprala u své sousedky, přičemž žalobce hlídá svůj obchod v tržnici naproti hotelu SPORT.

Závazným stanoviskem Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky, ze dne 6. 9. 2016, č. j. KRPU-158038-21/ČJ-2016-040026-SV-CV, bylo správnímu orgánu I. stupně sděleno, že vycestování žalobce nebrání žádné zákonné překážky ve smyslu ust. § 179 zákona o pobytu cizinců. Současně se ministerstvo ve vztahu k možnému vycestování vyjádřilo i k otázce existence vazeb žalobce na jeho manželku a syna.

Rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 6. 10. 2016, č. j. KRPÚ-158038-27/ČJ-2016-040026-SV-CV, bylo žalobci uloženo správní vyhoštění podle ust. § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2. zákona o pobytu cizinců, jež bylo následně potvrzeno i napadeným rozhodnutím tak, jak bylo uvedeno shora.

Soud se nejprve zabýval námitkou žalobce spočívající v tvrzeném nedostatečném zjištění skutkového stavu ze strany správních orgánů.

Dle ust. § 3 správního řádu platí, že nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

Dle ust. § 50 odst. 3 správního řádu vyplývá, že správní orgán je povinen zjistit všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. V řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena.

Z citované právní úpravy plyne, že řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je ovládáno zásadou vyšetřovací. Současně je zde zdůrazněna i zásada objektivního a nestranného přístupu, podle níž je správní orgán povinen zjišťovat veškeré rozhodné okolnosti ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena. Je to tedy správní orgán, který nese v tomto typu řízení odpovědnost za řádné soustředění podkladů pro rozhodnutí a případně i odpovědnost za nesplnění této povinnosti, jak ostatně dovodil i Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 19. 6. 2014, č. j. 2 As 52/2013 – 69 (dostupném na www.nssoud.cz).

Jak již vyplynulo ze skutkových zjištění učiněných soudem, v daném případě provedl správní orgán I. stupně jednak lustraci osoby žalobce a jeho manželky týkající se jejich potomků, jednak oba jmenované vyslechl ohledně jejich rodinných a soukromých poměrů, přičemž jim rovněž dal možnost se ve věci podrobně vyjádřit. Současně pak přistoupil i k ověření tvrzených skutečností týkajících se společného bydlení rodiny prostřednictvím hlídky Policie České republiky. V důsledku toho je tak soud přesvědčen, že správní orgán postupoval v předmětné věci v souladu s požadavky kladenými na něj správním řádem tak, aby byly zjištěny veškeré rozhodné skutečnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch žalobce. Nelze přitom pominout, že přestože v řízení, v němž má být účastníkovi uložena povinnost, leží hlavní břímě zjišťování těchto skutečností právě na správním orgánu, nebrání účastníkovi nejen další rozhodné skutečnosti tvrdit a za tímto účelem navrhopvat důkazy, ale dokonce se jeho aktivní postup i předpokládá. V tomto smyslu ale zůstal žalobce zcela pasivním, když žádné návrhy na doplnění dalšího dokazování nečinil. Soud má proto za to, že správní orgány přihlédly ke konkrétním okolnostem daného případu, přičemž fakt, že je následně vyhodnotily v neprospěch žalobce, ještě neznamená, že tím porušily základní zásady správního řízení, jak bylo namítáno v žalobě. Z tohoto důvodu soud vyhodnotil uvedenou námitku jako nedůvodnou.

Dále se soud k námitce žalobce zabýval přiměřeností dopadů napadených rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života, a to zejména s ohledem na jím tvrzené rodinné vztahy, délku jeho pobytu na území České republiky, chování v rámci správního řízení či zdravotní stav, avšak rovněž s přihlédnutím k závažnosti protiprávního jednání, kterého se dopustil.

Dle ust. § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců nelze rozhodnutí o správním vyhoštění vydat, jestliže by jeho důsledkem byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.

Dle ust. § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců zohlední správní orgán při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.

V právě přezkoumávaném případě bylo žalobci uloženo správní vyhoštění pro naplnění ust. § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2. zákona o pobytu cizinců, které měl naplnit tím, že na území České republiky od 6. 5. 2016 pobýval neoprávněně bez víza či platného oprávnění k pobytu. Uvedená skutečnost přitom není mezi účastníky spornou, o čemž ostatně svědčí i fakt, že se žalobce sám dne 27. 7. 2016 dostavil ke správnímu orgánu I. stupně, aby svou situaci řešil. Formální požadavky rozhodnutí o správním vyhoštění tedy byly nepochybně naplněny, když žalobci v důsledku ukončení jeho trvalého pobytu rozhodnutím vydaným Ministerstvem vnitra, Odborem azylové a migrační politiky, ze dne 6. 4. 2016 nesvědčilo s ohledem na jeho předchozí trestnou činnost žádné oprávnění se na území České republiky nadále zdržovat. V této souvislosti sice žalobce poukazoval na to, že proti rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu podal správní žalobu s návrhem na přiznání odkladného účinku žalobě a správní orgán I. stupně dobrovolně kontaktoval bezodkladně poté, kdy mu nebylo v tomto návrhu soudem vyhověno, nicméně uvedená skutečnost nemá pro posouzení věci zásadní význam. Faktem totiž zůstává, že se žalobce v této době zdržoval v České republice neoprávněně, přičemž nemohl spoléhat na to (a to zvláště s ohledem na judikaturní praxi soudů v obdobných případech, jež musela být jeho zástupci, který je advokátem, nepochybně známa), že bude odkladný účinek žalobě přiznán a jeho pobyt se tak alespoň po dobu soudního řízení o přezkumu rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu stane legálním. Za této situace pak není možné uložení správního vyhoštění považovat za nepřiměřený procesní postup, zvláště když zákon o pobytu cizinců v této otázce neumožňuje správním orgánům aplikovat správní uvážení a rozhodnout o užití jiného, mírnějšího způsobu řešení, jak žalobce namítal v žalobě.

Jmenovaný právní předpis nicméně v ust. § 119a odst. 2 ve spojení s ust. § 174a odst. 1 stanoví správním orgánům povinnost zabývat se možnými dopady rozhodnutí o vyhoštění do soukromého a rodinného života cizince. Při přezkumu tohoto zásahu je přitom podle soudní praxe Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudek ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012 – 45, dostupný na www.nssoud.cz) nutné vycházet především z judikatury Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) vztahující se ke čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Tato judikatura pak jednoznačně konstatuje, že v rámci správního vyhoštění se prostřednictvím principu proporcionality vyvažují zájmy cizince na jedné straně a protichůdné veřejné zájmy na straně druhé (srov. např. rozsudek ESLP ze dne 28. 6. 2011 ve věci Nunez proti Norsku, stížnost č. 55597/09, či rozsudek ze dne 3. 10. 2014 ve věci Jeunesse proti Nizozemsku, stížnost č. 12738/10).

V rámci hodnocení dopadů rozhodnutí musí soud zohledňovat zejména následující hlediska: 1. povahu a závažnost dotčeného veřejného zájmu (např. závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizince), 2. délku pobytu cizince v hostitelském státě, 3. dobu, jež uplynula od porušení veřejného pořádku či spáchání

trestného činu a chování cizince v průběhu této doby, 4. rozsah sociálních a kulturních vazeb na hostitelský stát, 5. imigrační historii dotčeného cizince (např. porušení imigračních pravidel v minulosti), 6. věk a zdravotní stav dotčeného cizince, 7. rodinnou situaci stěžovatele (např. doba trvání manželství a jiné faktory vyjadřující efektivnost rodinného života páru), 8. skutečnost, zda byl rodinný život založen až poté, kdy dotčené osoby věděly, že cizí státní příslušník pobývá v dané zemi nelegálně, a že je proto jejich rodinný život od počátku nejistý, 9. počet dětí a jejich věk, 10. rozsah, v jakém by byl soukromý a/nebo rodinný život cizince narušen. Všechna uvedená kritéria je pak třeba, jak bylo vysloveno např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2015, č. j. 1 Azs 140/2014 – 42, či rozsudku ze dne 18. 3. 2015, č. j. 1 Azs 174/2014 – 41 (obou dostupných na www.nssoud.cz), a jak plyne i z judikatury ESLP, především z rozsudku velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, ve věci Üner proti Nizozemsku, stížnost č. 46410/99, vždy posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu, např. nebezpečím pro společnost či ochranou veřejného pořádku. Potud tedy soud souhlasí s názorem, jenž žalobce vyslovil s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2009, č. j. 1 As 39/2007 – 72, v žalobě, že případné zjištění nepřiměřenosti dopadů rozhodnutí do sféry cizince znamená pro správní orgány absolutní překážku ve věci správní vyhoštění vydat. V daném případě však shora uvedená kritéria správní orgány přezkoumávaly, nicméně k závěrům o nepřipustnosti vyhoštění nedospěly, proto obecně formulovaná námitka žalobce, že zásah do soukromého a rodinného života nehodnotily „*prakticky vůbec*“, je zcela nepřipadná.

Hodnocením jednotlivých překážek správního vyhoštění za účelem jejich srovnání s argumentací správních orgánů se zabýval i soud, který dospěl k těmto závěrům:

Žalobce předně namítal, že v rámci rozhodování o správním vyhoštění ukládaném pro neoprávněný pobyt cizince na území České republiky bez víza či platného oprávnění k pobytu není možné hodnotit jím předchozí narušení veřejného pořádku. V tom má však žalobce pravdu jen zčásti. Je sice skutečně pravdou, že pakliže je cizinec vyhošťován pro naplnění ust. § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2. zákona o pobytu cizinců, musí se správní orgány zabývat zejména otázkou, zda mu v době rozhodování svědčí oprávnění k pobytu či nikoliv. Avšak to se týká toliko samotného důvodu vyhoštění. Jak již bylo nicméně konstatováno ve shora citovaných kritériích vymezených judikaturou ESLP – uložit správní vyhoštění není možné bez posouzení jeho dopadů do soukromého a rodinného života cizince, kde již okolnost povahy a závažnosti veřejného zájmu na vyhoštění cizince v porovnání s jeho zájmy na území setrvat hraje nezastupitelnou roli. Stejně tak vymezuje nutnost porovnání uvedeného hlediska se zásahem do života cizince i ust. § 174a zákona o pobytu cizinců. Byl proto správný postup správního orgánu I. stupně, který se uvedenou otázkou předchozí trestné činnosti žalobce zabýval.

V daném případě byl žalobce shledán vinným ze zločinu loupeže ve smyslu ust. § 173 odst. 1 trestního zákoníku spáchané ve spolupachatelství. Ta se dle ust. § 14 trestního zákoníku řadí mezi těžší druh trestných činů, jichž se pachatel dopouští výhradně v úmyslu a nikoliv toliko z nedbalosti, a pro něž se současně stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nad pět let. Jedná se tedy o závažnou trestnou činnost, která nemůže být společností tolerována, o čemž mimo jiné svědčí i trest odnětí svobody s výměrou 66 měsíců, který byl žalobci za účast na ní uložen. Je proto nepochybné, že za takové situace existuje jednoznačný veřejný zájem na tom, aby na území České republiky nepobýval cizinec, jenž jí

chráněné zájmy (v případě loupeže především svobodu a majetek) narušuje takto závažným způsobem. Obdobně k posouzení daného kritéria opakovaně přistoupil i Nejvyšší správní soud, jenž např. ve svém rozsudku ze dne 17. 9. 2015, č. j. 1 Azs 107/2015 – 56 (dostupném na www.nssoud.cz), konstatoval, že pakliže se cizinec například v mnohonásobně větší míře dopustil přestupků, správních deliktů nebo dokonce trestných činů, je nezbytné trvat na jeho vyhoštění, které by v takovém případě nebylo vůči jeho rodinnému životu nepřiměřené. K tomu zdejší soud dodává, že aby i přesto mohl být v takovém případě zásah učiněný skrze rozhodnutí o správním vyhoštění vyhodnocen jako potenciálně nepřiměřený, muselo by převážet jiné hledisko vymezené shora citovanou judikaturou ESLP.

V této souvislosti žalobce mimo jiné namítal, že na území České republiky pobývá již takřka 20 let. Tuto dobu lze dle soudu hodnotit skutečně jako významnou, sama o sobě však nemůže převážet veřejný zájem na jeho vyhoštění s ohledem na předchozí trestnou činnost. Délku pobytu je navíc nutno posuzovat společně i s dalšími kritérii, jakými jsou doba, která uplynula od porušení veřejného pořádku, nebo rozsah sociálních a kulturních vazeb cizince na hostitelský stát. V prvním jmenovaném případě je zřejmé, že se žalobce trestné činnosti dopustil v roce 2010, odsouzen byl za ní v roce 2011 a povolení k trvalému pobytu a následné správní vyhoštění mu bylo uloženo prakticky bezprostředně po jeho propuštění z vězení v roce 2016 – hledisko délky pobytu v kontextu s dobou, jež uplynula od jeho porušení veřejného pořádku tak svědčí jednoznačně v jeho neprospěch. Ani kulturní a sociální vazby pak nelze v jeho případě hodnotit jako významné, když sám jejich existenci tvrdil toliko v obecné rovině, jeho manželka je pak dokonce prakticky vyloučila.

Obdobně lze vyslovit, že ani zdravotní stav žalobce není v přezkoumávané věci překážkou uložení správního vyhoštění. Žalobce sice uváděl, že se již od roku 2009 léčí s psychiatrickými problémy, což dokládal několika lékařskými zprávami, na tomto místě se však soud musí zcela ztotožnit s konstatováním správního orgánu I. stupně, jenž uvedl, že ani tento zdravotní stav nebránil žalobci v účasti na závažné trestné činnosti. Jeho léčba v průběhu výkonu trestu navíc jistě nedosahovala takové kvality, jaká je mu v současné době poskytována na svobodě, přesto však ani sám netvrdil, že by touto skutečností ve vězení výrazněji trpěl. Jak rovněž vyplynulo ze skutkových zjištění, nyní žalobce podstupuje pouze ambulantní léčbu, což znamená, že jeho obtíže nejsou natolik závažného charakteru, aby léčení vázaly výhradně na Českou republiku či vylučovaly jeho poskytnutí např. ze strany domovského státu. To vše tudíž vede soud k přesvědčení, že zdravotní stav žalobci ve vycestování zásadním způsobem nebrání.

Za principiální kritérium zásahu do soukromého a rodinného života žalobce je nicméně nutné považovat existenci jeho manželského svazku a vztahu k synovi Bui Le Nghiu Nguyenovi žijícímu v České republice. Není totiž pochyb, že povinnost cizince vycestovat z hostitelské země v důsledku správního vyhoštění může být za zásah považována, a to především jestliže by znamenal rozpor s čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, potažmo dalších mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána. Na stupnici závažnosti zásahu „podstatný - mírný - nízký“ by konkrétně mohl být soukromý život žalobce narušen v podstatné míře zvláště tehdy, jestliže by jeho nucené vycestování vedlo k úplnému zpretrhání jejích vazeb s rodinou. Práva vyplývající z čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv nicméně nelze považovat za absolutní, a jak již soud uváděl s odkazem na judikaturu ESLP, existuje zde prostor správních orgánů pro vyvažování protichůdných zájmů cizince a státu. V této souvislosti je tak nutno hodnotit nejen existenci a intenzitu

rodinných vazeb, ale např. i existenci nepřekonatelné překážky vzhledem k rodinnému či soukromému životu v zemi původu, spočívající kupříkladu v nemožnosti rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu (srov. zejména rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 31. 1. 2006 ve věci Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku, stížnost č. 50435/99). Lze totiž bez výhrad souhlasit s názorem vysloveným již v rámci správního řízení, že subjektivní ústavně zaručené právo cizinců na pobyt na území České republiky neexistuje (viz nález Ústavního soudu ze dne 9. 12. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 26/07, dostupný na www.usoud.cz).

Soud tedy nikterak nezpochybňuje sociální dopady správního vyhoštění do rodinných vazeb žalobce a jeho vztahu k dalším osobám pobývajícím na území České republiky. Avšak v souvislosti s výše nastíněným komplexním posuzováním zájmů jednotlivce na pobyt v dané zemi s opačnými zájmy státu je toho názoru, že v nyní posuzované věci existují i další okolnosti, jež o intenzitě závažného zásahu nesvědčí. Je totiž sice pravda, že žalobce přicestoval do České republiky už v roce 1998, jeho manželka zde ale žije až od roku 2008, přestože manželé jsou již od roku 2004. S připočtením doby, již žalobce strávil ve vězení a skutečnosti, že oproti jeho tvrzení momentálně dle zjištění Policie České republiky jeho rodina dům na adrese v obci „X“, ul. „X“, kam se manželka chodí toliko vykoupat či vyprat oblečení ke své někdejší sousedce, neobývá, není možné jednoznačně dovodit, že by jejich dosavadní vzájemné vztahy byly uložením šestiměsíčního správního vyhoštění výrazněji narušeny. Nelze rovněž přehlédnout, že ačkoliv syn B. L. N. N., nar. „X“, se žalobci a jeho manželce narodil v České republice, mají ještě dalšího společného syna D. D. N., nar. „X“, a manželka pak i syna T. D. B., nar. „X“, kdy oba v současnosti žijí u svých příbuzných ve Vietnamu. Sám žalobce i jeho manželka jsou navíc rovněž vietnamské národnosti. Z uvedeného vyplývá, že rodině žalobce nebrání žádné překážky v jejich dalším společném soužití ve Vietnamu, kde se nachází významná část jejich blízkých osob. Faktu, že manželka přestěhování s ohledem na své zdejší podnikatelské aktivity vylučuje, není možné přikládat zásadní význam, nicméně v takovém případě neochota tak učinit opět vzbuzuje pochybnosti o intenzitě jejího vztahu s žalobcem. Rodina žalobce navíc není na jeho osobě závislá ani po finanční stránce, neboť je to manželka, kdo svou podnikatelskou činností zajišťuje prostředky pro její chod a žalobce se stará „pouze“ o domácnost. Aniž by soud chtěl význam jeho pomoci jakkoliv bagatelizovat, nejedná se na druhou stranu o nezastupitelnou činnost, s níž by byla spojena otázka materiální existence rodiny.

V souvislosti se vším, co bylo uvedeno, proto soud nehodnotí zásah správního vyhoštění do rodinného a soukromého života cizince jako nepřiměřený, a proto neshledává tuto námitku důvodnou.

Soud se dále zabýval posouzením námitky, již žalobce zpochybnil stanovisko Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky, týkajícího se možnosti jeho vycestování. Podle něj Odbor azylové a migrační politiky překročil své oprávnění a hodnotil i další skutečnosti, které mu nepřísluší.

Dle ust. § 120a odst. 1 věty před středníkem zákona o pobytu cizinců je Policie České republiky v rámci rozhodování o správním vyhoštění podle ust. § 119 a 120 povinna si vyžádat závazné stanovisko Ministerstva vnitra, zda je vycestování cizince podle ust. § 179 možné.

Dle ust. § 179 odst. 1, 2 zákona o pobytu cizinců není vycestování cizince možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Správní orgán I. stupně si závazné stanovisko Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky, vyžádal. V něm ministerstvo sdělilo, že vycestování žalobce nebrání žádné zákonné překážky ve smyslu ust. § 179 zákona o pobytu cizinců, když mu ve Vietnamské socialistické republice dle informací, které jsou ministerstvu známy z jeho úřední činnosti (a to včetně zpráv mezinárodních organizací), nehrozí trest smrti, mučení, nelidské či ponižující zacházení. Současně byly zohledněny i informace týkající se aktuální politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu. Z uvedeného plyne, že správní orgán I. stupně dostal své zákonné povinnosti a před vydáním rozhodnutí o správním vyhoštění se dotazem na příslušný orgán Ministerstva vnitra přesvědčil, že nuceným vycestováním do domovského státu nebude žalobci hrozit nebezpečí vážné újmy.

Fakt, že se ministerstvo kromě těchto závažných otázek zabývalo i posouzením, zda vycestování žalobce nebrání jeho vztah k manželce a dítěti, pak v žádném případě nelze považovat za vadu, neboť jak již poukazoval nejen soud v tomto rozhodnutí, ale i sám žalobce v žalobě – právo na rodinný život deklarují kromě vnitrostátní úpravy i mnohé mezinárodní úmluvy, jimiž je Česká republika vázána (včetně již opakovaně citované Evropské úmluvy o ochraně lidských práv či Úmluvy o právech dítěte). Z tohoto důvodu bylo třeba zcela v intencích ust. § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců zhodnotit, zda by vyhoštění žalobce nebylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky, např. právě právem na ochranu rodiny. I pakliže by však Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky, částečně zasáhlo do otázky, jež mu hodnotit nepřísluší, nemohla by takováto skutečnost zasáhnout do zákonnosti napadených rozhodnutí, neboť pro řízení o správním vyhoštění bylo toliko podstatné, zda stanovisko ministerstva obsahovalo posouzení možného nebezpečí vážné újmy. Uvedený postup byl v daném případě jednoznačně splněn, proto i tato námitka žalobce je nedůvodná.

Konečně soud přezkoumával i námitku, dle níž prvostupňový orgán nedostatečně odůvodnil délku správního vyhoštění.

Dle ust. § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2. zákona o pobytu cizinců se za pobyt cizince na území České republiky bez víza nebo bez platného oprávnění k pobytu uloží správní vyhoštění až na dobu 3 let.

V dané věci bylo žalobci uloženo správní vyhoštění na 6 měsíců. Lze přitom souhlasit se správním orgánem I. stupně, že takto vymezená délka sankce se nachází při samé dolní hranici zákonné sazby, jestliže žalobci hrozilo vyhoštění až na 3 roky. Je třeba si totiž uvědomit, že správní vyhoštění je ze své podstaty trestem za porušení pravidel stanovených právními předpisy České republiky, a jako takové musí disponovat nejen sankčním, ale

i výchovným a preventivním účinkem. Pakliže by tedy bylo žalobci uloženo správní vyhoštění jen v řádu několika týdnů či měsíců, nesplnilo by svůj předpokládaný účel. Nadto je třeba zdůraznit, že při stanovení výměry správní orgán zohlednil i konkrétní okolnosti daného případu, a to zejména žalobcem několikrát zdůrazňovanou rodinnou situaci a fakt, že délka jeho neoprávněného pobytu nepřesáhla 3 měsíce. Soud proto stanovenou výměru sankce hodnotí jako přiměřenou a odůvodněnou přezkoumatelným způsobem vyplývajícím ze skutkových zjištění učiněných v průběhu správního řízení. Nad rámec posuzovaného pak konstatuje, že jestliže žalobce v žalobě uváděl, že v důsledku vyhoštění bude i v budoucnu trpět stigmatem, jež mu způsobí další problémy, neboť s ohledem na zavedenou správní praxi se nuceně opuštění hostitelského státu téměř jistě změní v opuštění trvalé, soudu není zřejmé, z čeho tento svůj názor dovozuje. Pro jeho přezkum je nicméně podstatné, že žalobce žádné skutečnosti dokládající toto tvrzení neuvedl.

Lze tak uzavřít, že správní orgány obou stupňů zohlednily veškerá zákonem vyžadovaná kritéria pro uložení správního vyhoštění, včetně posouzení jeho přiměřenosti z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života žalobce, pečlivě zvážily okolnosti daného případu a správně se s nimi vypořádaly i v odůvodnění svých rozhodnutí. Z tohoto důvodu proto soud žalobu jako nedůvodnou podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Současně pak podle ust. § 60 odst. 1 s. ř. s. ve výroku rozsudku ad II. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, když žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalované náhrada nákladů řízení nepřísluší.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 25. dubna 2017

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová